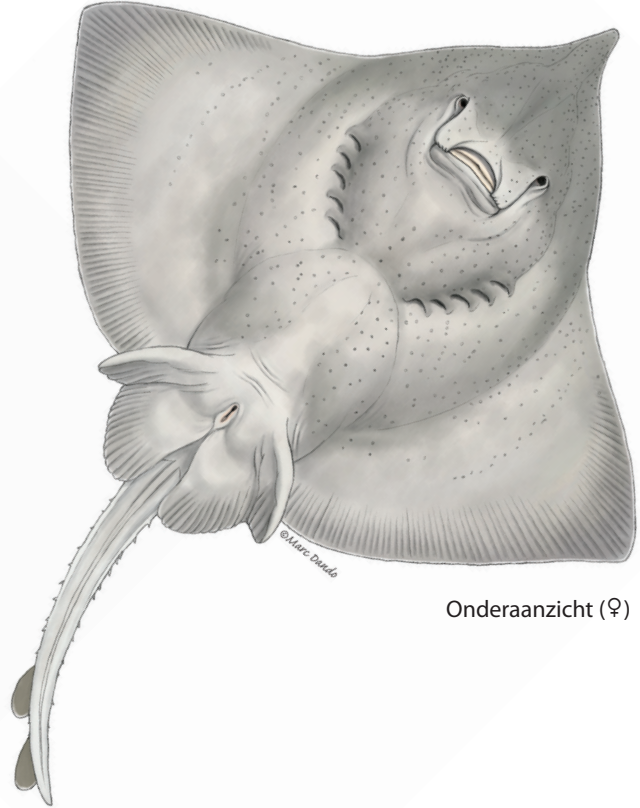

Bovenaanzicht (♀)

Onderaanzicht (♀)

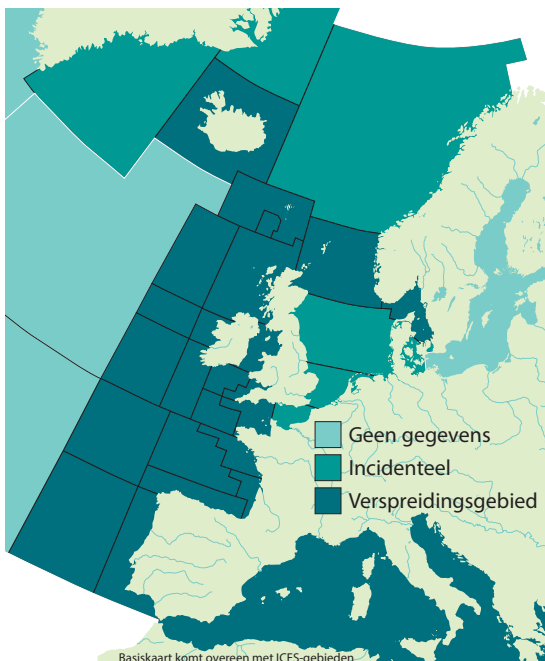
ALGEMENE NAMEN

Vleet (NL), Common Skate (UK), Blue Skate (UK), Grey Skate (UK), Pocheteau Gris (Fr), Noriega (Es).

SYNONIEMEN

Raja batis (Linnaeus, 1758), *Raja macrorhynchus* (Rafinesque, 1810), *Raja flossada* (Risso, 1826), *Raja intermedia* (Parnell, 1837), *Laeviraja macrorhynchus* (Bonaparte, 1839). Onder de naam *Dipturus batis* complex gaan twee soorten schuil, *Dipturus cf. intermedia* en *Dipturus cf. flossada*.

VERSPREIDING

UITERLIJK

- Groot, tot 285 cm totale lengte.
- Lange, spitse snuit.
- Rugoppervlak olijfgroen tot bruin.
- Gevarieerd patroon van lichte stippen en donkere vlekken.
- Onderkant is zwart bij jongen, verbleekt met de leeftijd.
- Jonge vleten hebben grote stekels achter de ogen.

De vleet heeft een lange en spitse snuit die de schijf een breed en ruitvormig maakt, waarbij de voorste randen duidelijk naar binnen buigen. Het rugoppervlak van de schijf is olijfgroen tot bruin, met een gevarieerd patroon van lichte stippen en donkere vlekken. Bij jonge vleten zie je vaak een tekening op iedere borstvin die lijkt op een oog (Whitehead *et al*, 1986). Het buikoppervlak van de schijf is zwart bij jonge vleten en verbleekt naar grijs als het dier volwassen wordt (Neal *et al*, 2008). De slijmporieën aan weerskanten van de schijf zijn gemarkeerd met zwarte stippen en korte strepen die vooral talrijk zijn op de onderkant (Whitehead *et al*, 1986).

Jonge vleten zijn glad op beide oppervlakken van de schijf, maar hebben vaak grote stekels bij de ogen. Volwassen vleten zijn zowel op de rug als op de buik gedeeltelijk prikkelig, maar hebben geen stekels op de lichaamsschijf. Er staan twee rijen van 12-18 stekels langs de staart (gemeten vanaf de cloaca) en meestal 1 of 2 stekels tussen de rugvinnen. Er staan vaak ook stekels langs de onderkant van de staart, vooral bij vrouwtjes (Luna, 2009).

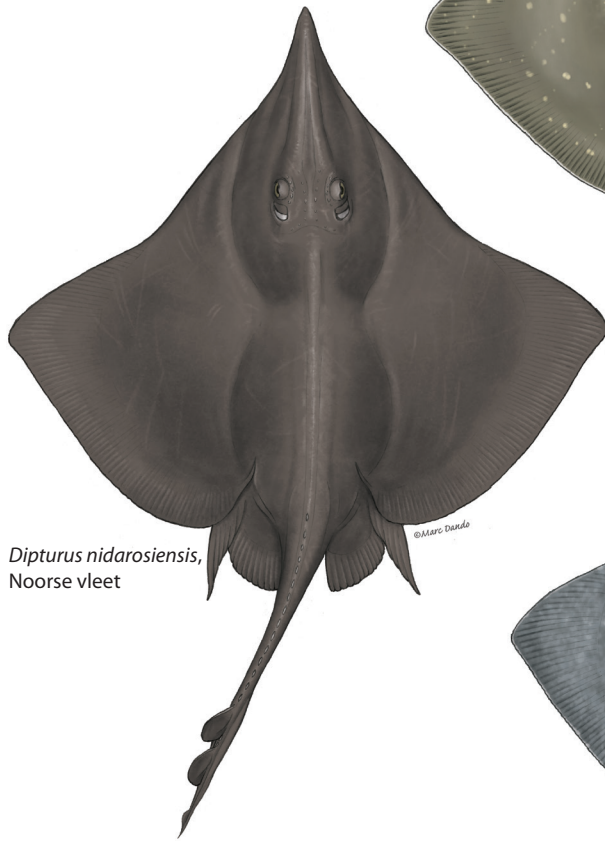
Het is de grootste vleet die in Europese wateren wordt gevonden: vrouwtjes bereiken een maximale totale lengte van 285 cm. Ze hebben tussen 40 en 56 rijen tanden en kunnen 50-100 jaar worden (Luna, 2009; Dulvy *et al.*, 2006; Neal *et al.*, 2008).

De vleet werd van oudsher aangetroffen in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee (Luna, 2009). Zijn bereik is flink afgenomen door de visserijdruk en hij is nu bijna uitgestorven in de Middellandse Zee (Abdulla, 2004). Rond Groot-Brittannië worden af en toe nog exemplaren aangetroffen uit de Ierse Zee, het Kanaal van Bristol en de Noordzee, maar het lijkt erop dat zijn bereik nu beperkt is tot het gebied ten noordwesten van Schotland en de Keltische Zee (Dulvy *et al*, 2006).

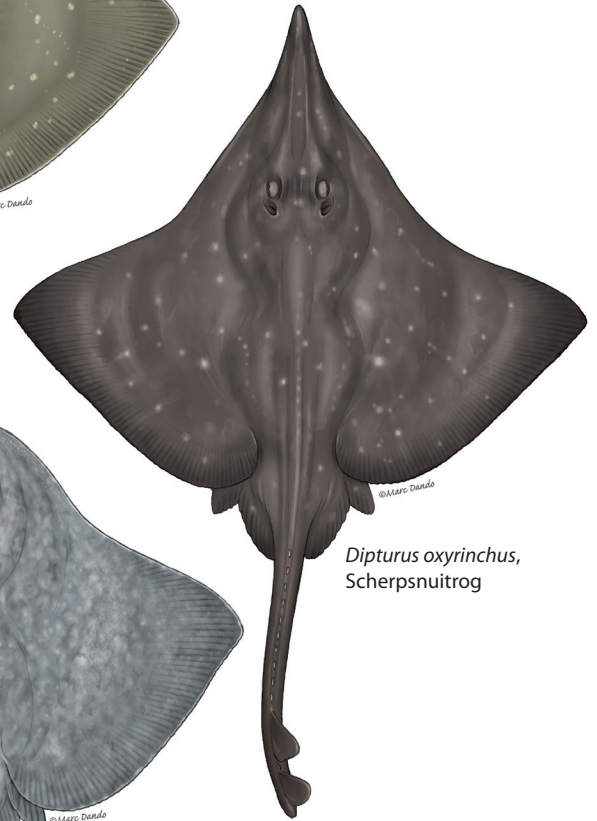
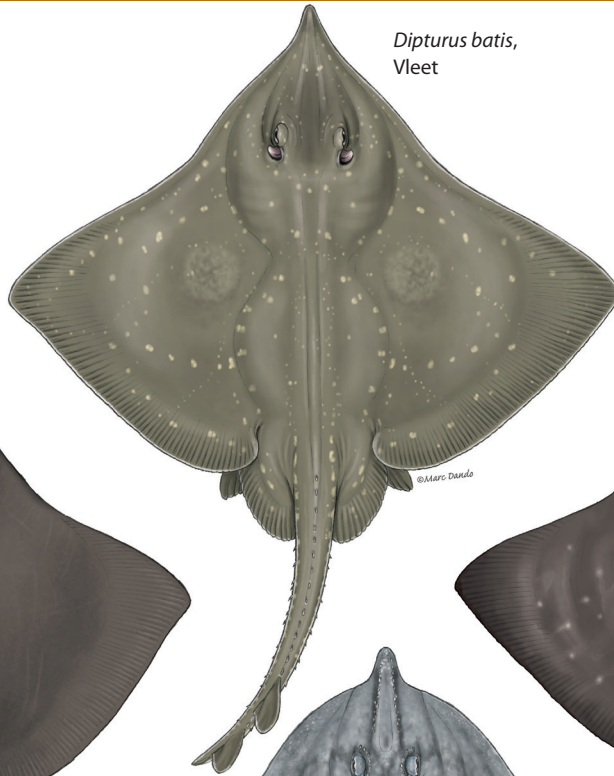
VERGELIJBARE SOORTEN

Dipturus nidarosiensis, Noorse vleet
Dipturus oxyrinchus, Scherpsnuitrog
Rostroraja alba, Witte vleet

Dipturus batis,
 Vleet

Dipturus nidarosiensis,
 Noorse vleet

Dipturus oxyrinchus,
 Scherpsnuitrog

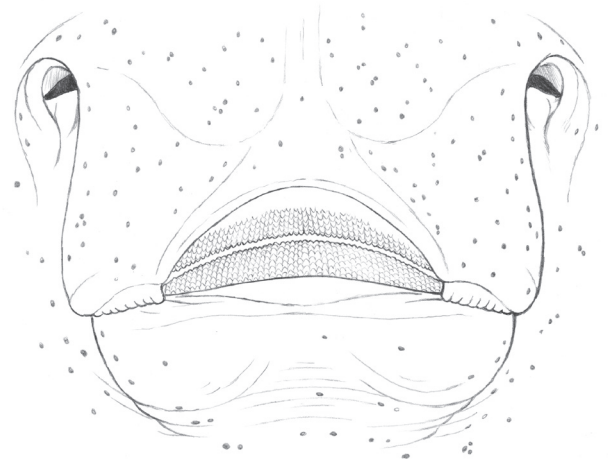

Rostroraja alba,
 Witte vleet

(Niet op schaal)

TANDEN

Er zijn 40 tot 56 rijen tanden (Luna, 2009).

ECOLOGIE EN BIOLOGIE

HABITAT

Zoals de meeste vleten en roggen, is de vleet een bodemssoort die wordt aangetroffen van de kustwateren tot een diepte van ongeveer 600 m (1970 ft), ofschoon hij meestal voorkomt rond 200 m (670 ft) (Dulvy *et al.*, 2006). Hij is echter zowel overdag als 's nachts actief, en verschilt daarin van andere roggen (Luna, 2009).

DIEET

Er zijn verslagen waaruit blijkt dat de vleet zich voedt met verschillende soorten vleetachtigen (*Raja* spp.), moddersnoek (*Squalus* spp.), kathaai (*Scyliorhinus* spp.), zeeduivel (*Lophius* spp.), poonachtigen (*Dactyloptena* spp.), platvis, sardien, haring (*Clupea* spp.) en horsmakreel (*Trachurus* spp.). Kreeften, krabben en koppotigen (vooral *Eledone* spp.) zijn ook belangrijk (Wheeler, 1969). Hij jaagt actief en plooit zich om zijn prooi voordat hij hem opeet (Dulvy *et al.*, 2006). Soorten die in midwater zwemmen worden gevangen doordat de vleet snel naar boven komt, zich om de vis plooit en hem vastpakt, om dan naar de bodem te gaan om hem op te eten (Wheeler, 1969).

VOORTPLANTING

Het duurt ongeveer 11 jaar voordat de vleet geslachtsrijpheid bereikt, bij een lengte van ongeveer 150 cm voor mannetjes en 180 cm voor vrouwtjes. Vrouwtjes broeden slechts om het jaar. Ze paren in de lente en leggen tot wel 40 eikapsels tijdens de zomer, die in zand- of modderachtige ondergrond worden geplaatst (Neal *et al.*, 2008). Deze eikapsels zijn groot, tot wel 25 cm lang (zonder hoorns) en 15 cm breed en zijn bedekt met viltachtige vezels (Neal *et al.*, 2008; Dulvy *et al.*, 2006). Uit verslagen blijkt dat ze los op de zeebodem liggen en soms veilig ingeklemd tussen rotsen. De embryo's ontwikkelen zich gedurende 2–5 maanden afhankelijk van de temperatuur en de jongen komen uit het ei met een lengte van 21–22 cm (Neal *et al.*, 2008; Clark, 1926).

COMMERCIEEL BELANG

De vleet is van oudsher een belangrijke vis en er is in zijn gehele bereik gericht op gevestigd, waar en wanneer hij maar veel voorkwam. Dit heeft geleid tot een ernstige afname van bestanden, waardoor het een financieel ongezonde soort is geworden om commercieel op te vissen. Tot kortgeleden werd hij nog steeds gevangen en aan land gebracht door gemengde trawlvisserijen die in het grootste deel van zijn natuurlijke omgeving werkzaam waren (Dulvy *et al.*, 2006). Vanaf januari 2009 is er in verschillende gebieden een verbod voor commerciële vissers om deze soort te behouden. De vleet is in Europa een populaire soort bij sportvissers vanwege zijn grote afmetingen, maar als deze vissen levend worden teruggezet hebben ze een goede kans om te overleven (Catchpole *et al.*, 2007). Een vang- en terugzetprogramma van sportvissers in de Sound of Mull in Schotland brengt naar schatting £1.000.000 per jaar op met een bestand van ongeveer 500 vissen (Holt, 2005).

BEDREIGINGEN, BESCHERMING EN WETGEVING

De grote afmetingen van de vleet zorgt ervoor dat hij vanaf de geboorte gemakkelijk kan worden gevangen met het meeste vistuig, waardoor de vissen weinig tot geen kans hebben om in de zwaar bevestigde gebieden geslachtsrijpheid te bereiken (UK Biodiversiteitsactieplan, 1999). Dit gecombineerd met zijn relatief late volwassenheid en het feit dat populaties maar langzaam groeien, betekent dat de vleet extreem kwetsbaar is voor visserijdruk. Dit is zichtbaar geworden in een drastische afname van populaties tijdens de 20e eeuw, vooral rond Groot-Brittannië. Hij is in het grootste deel van de Britse kustwateren uitgeroeid en kan nu alleen nog maar regelmatig gevonden worden ten noordwesten van Schotland, de Shetlandeilanden en de Keltische Zee. Franse vangsten lijken stabiel te zijn, maar dit komt waarschijnlijk door een verschuiving in

visactiviteiten van het continentaal plat naar dieper water waar de populatie momenteel nog stabiel is (Dulvy *et al.*, 2006).

In 1999 kwam de vleet op de lijst van het UK Diversiteitsactieplan (BAP). Ofschoon dit geen wettelijke bescherming biedt voor de soort zelf, brengt het plan maatregelen met zich mee die bijdragen aan een Europese wetgeving voor behoud. De belangrijkste doelstellingen zijn plannen om voor 2004 de populaties in toevluchtsgebieden te stabiliseren en de migratie van dieren van toevluchtspopulaties naar gebieden waar ze zeldzaam of uitgestorven zijn te faciliteren (UK Diversiteitsactieplan; 1999).

In 2009 kreeg de vleet bescherming van de Europese Raad in ICES-gebieden IIa, IIIa, IV, VIIa-k, VIII and IX, hetgeen betekent dat hij niet door commerciële vissers mag worden vastgehouden wanneer hij wordt gevangen. Omdat kraakbeenvissen geen zwemblaas hebben die kan opzwellen of breken, hebben ze meer kans om te overleven als ze na vangst weer worden teruggegooid dan beenvissen (DEFRA; 2008). De verplichte vrijlating zal daarom waarschijnlijk de vismortaliteit doen afnemen. Het grootste deel van de sportvissers in Groot-Brittannië gooien iedere vleet die zij levend vangen weer terug. Sommige hengelcubs en de merendeel van de gehuurde boten merken iedere vleet die zij vangen en laten hem weer vrij, een activiteit die een duurzame bron van inkomsten is voor veel gemeenschappen (Holt, 2005).

In Nederland geldt een terugzetverplichting voor deze soort.

EIKAPSEL

- 1 Heel groot, 120–250 mm lang (Neal *et al.*, 2008).
- 2 Duidelijke zijkielen.
- 3 Hele diepe distale velden (Luna, 2009)

Het eikapsel lijkt op dat van de spitsnuitrog, *Dipturus oxyrinchus*.

IUCN RODE LIJST BEOORDELING

Critically Endangered (2015). Ernstig bedreigd (2015).

BEHANDELING

- Voorzichtig vastpakken
- Rij met sterke stekels op de middellijn
- Stekels tussen de rugvinnen

REFERENTIES

- ABDULLA, A. 2004. Status and Conservation of Sharks in the Mediterranean Sea. IUCN Global Marine Programme.
- CATCHPOLE, T. L., ENEVER, R., DORAN, S. 2007. Programme 21: Bristol Channel Ray Survival. CEFAS. Lowestoft, UK.
- CLARK, R. S. 1926. Rays and Skates. A Revision of the European Species. Fishery Board for Scotland. HM Stationary Office. Edinburgh, UK.
- DEFRA. 2008. Impact Assessment of Tope Shark Protection Measures. www.defra.gov.uk.
- DULVY, N. K., NOTOBARTOLO DI SCIARA, G., SERENA, F., TINTI, F., UNGARO, N., MANCUSI, C., ELLIS, J. 2006. *Dipturus batis*. In: IUCN 2008. 2008 IUCN Red List of Threatened Species. www.iucnredlist.org.
- HOLT, D. 2005 Common Skate Tagging Programme. The Scottish Angling Homepage: www.catchalot.co.uk.
- IGLÉSIAS, S. P., TOULHOAT, L., SELLOS, D. Y. 2009. Taxonomic confusion and market mislabelling of threatened skates: important consequences for their conservation status. *Aquatic Conserv: Mar. Freshw. Ecosyst*. Published Online 2009.
- LUNA, S. M. 2009. *Dipturus batis*. Blue Skate. Fishbase. www.fishbase.org.
- NEAL, K. J., PIZZOLLA, P. F., WILDING, C. M. 2008. *Dipturus batis*. Common Skate. Marine Life Information Network: Biology and Sensitivity Key Information Sub-programme [on-line]. Plymouth: Marine Biological Association of the United Kingdom. www.marlin.ac.uk.
- UK BIODIVERSITY ACTION PLAN. 1999. Species Action Plan: Common Skate (*Dipturus batis*). www.ukbap.org.uk.
- WHEELER, A. 1969. The Fishes of the British Isles and North-West Europe. Macmillan and Co Ltd. London, UK.
- WHITEHEAD, P. J. P., BAUCHOT, M. L., HUREAU, J. C., NIELSEN, J.,

Tekst: Richard Hurst.
Illustraties: Marc Dando.

Literatuurverwijzing

Shark Trust; 2010. An Illustrated Compendium of Sharks, Skates, Rays and Chimaera. Chapter 1: The British Isles and Northeast Atlantic. Part 2: Sharks.

Neem voor verbeteringen of correcties contact op met:
Sportvisserij Nederland, Tel. 030-6058400
vangstenregistratie@sportvisserijnederland.nl
www.sportvisserijnederland.nl

Oorspronkelijke tekst:
The Shark Trust, 4 Creykes Court, The Millfields
Plymouth, Devon PL1 3JB, Verenigd Koninkrijk
www.sharktrust.org, e-mail: enquiries@sharktrust.org

Kijk voor meer materiaal op www.haairog.nl (Nederlands)
www.sharktrust.org/ID (Engels)

Registered Company No. 3396164.
Registered Charity No. 1064185

Deze Nederlandse uitgave werd mogelijk gemaakt door:

www.sportvisserijnederland.nl/

www.dutchsharksociety.org

www.elasmobranch.nl/